

WIITAUNIONIN NUORISOTYÖOHJELMA

WIITAUNIONIN NUORISOTYÖOHJELMA

1. NUORISOTYÖN TAVOITTEET
2. NUORISOTYÖN TOTEUTUS WIITAUNIONISSA
3. NUORTEN OSALLISUUS JA VAIKUTTAMISMAHDOLLISUUDET
4. NUORTEN PALVELUJEN TUOTTAMISTAPA, RESURSSIT JA ARVIOINTI

1. NUORISOTYÖN TAVOITTEET

1.1. Nuorisolain tavoitteet

Nuorisolain (1285/2016) tavoitteena on:

- 1) edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;
- 2) tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista;
- 3) tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa;
- 4) edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä
- 5) parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja

1.2. Kunnan vastuu

Nuorisolain mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan 2 §:n tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Kunnan tulee 1 momentissa tarkoitettua tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

2. NUORISOTYÖN TOTEUTUS WIITAUNIONISSA

2.1. Perusnuorisotyö ja avoin tilatoiminta

Nuorisotyön toteutuksen eri muodot ovat selkiytyneet ja muuttuneet mm. etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan myötä. Samalla muuttuvat ulkopuoliset käsitykset nuorisotyöstä. Nuorisotyö on edelleen prosessina epämääräisempi verrattuna useimpiin kuntien järjestämiin palveluihin.

On kuitenkin tärkeää huomioida nuorisotyön kasvatuksellinen rooli. Nuoren elämänhallinnan ja arjen hyvinvoinnin tukemisessa oma merkityksensä on kodin ja koulun ohella myös nuorisotyötä tekevällä aikuisella. Nuoren kasvun kannalta on tärkeää, että em. tahot toimivat yhteistyössä ja verkostomaisesti. Tiivistyvää yhteistyötä edellytetään mm. päihdekasvatuksen ja mielenterveysasioiden osalta.

Lähtökohtaisesti nuorisotyön tavoitteena suunnitelmakaudella on nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen. Tavoite ei edellytä merkittäviä muutoksia nykyisiin nuorisotyön muotoihin.

Valtakunnallisen selvityksen mukaan ylivoimaisesti suosituin ja nuoria parhaiten tavoittava nuorisotyön muoto on perinteisesti ollut tilatoiminta. Sekä Pihtiputaalla että Viitasaarella on tilatoiminnalle erityisen hyvät edellytykset, koska nuorisotilat sijaitsevat koulujen välittömässä läheisyydessä.

Nuorisotiloja käyttävät eniten yläkouluiässä olevat nuoret. Tiloja voidaan tarpeen vaatiessa hyödyntää myös alakouluikäisten käyttöön. Laajemmin avointa tilatoimintaa kehitetään kuitenkin juuri yläkouluikäisten näkökulmasta ja tarpeista.

Tilatoiminnan muotoja muutetaan tarpeen mukaan nuorten toiveet huomioiden. Tilojen aukioloa säädellään käyttöasteen mukaan, mutta sitä määrittävät myös kulloinkin voimassa olevat työvoimaresurssit.

Tilatyön kannalta on olennaista, että tilojen käytön valvonnasta on vastaamassa täysi-ikäinen vastuhenkilö ts. nuorisotyöntekijä. Kolmannen sektorin tai nuorten vaikuttajaryhmien vastuulle tilan valvontaa ei luovuteta kuin satunnaisesti toiminnan niin salliessa. Toisaalta tilatoiminnassa ja avointen ovien toiminnassa on tärkeää yhteistyö eri tahojen kanssa.

Molemmissa kunnissa on mahdollista nuorisotilojen käyttö koulujen välitunnin aikana. Kokemukset käytännöstä ovat myönteisiä ja toiminta on nuorten omien toiveiden mukaista. Sen myötä toteutuu nk. ryhmäytyminen, jota toteutetaan nuorisotyöntekijöiden toimesta myös erillisten tapahtumien yhteydessä.

Tilatoiminnan ja tilojen varustelun suunnittelussa kuunnellaan entistä enemmän käyttäjiä. Nuorisotyötä voidaan tehdä näkyvämmäksi erityisesti tilatoiminnan keinoin. Nuorisovaltuuston (tai vastaavan) merkitys tilatoiminnan suunnittelussa on keskeinen. Erityisnuorille tulee mahdollistaa osallistuminen samoihin palveluihin kuin muutkin nuoret eli tarvittava tuki on pyrittävä järjestämään yksilöllisen tarpeen mukaan. Erityisnuoret eivät välttämättä löydä kavereita samalla tavalla kuin muut, joten on tärkeää saada muita nuoria rohkaistumaan esim. kaveriksi erityisnuorille.

Nuorisotyön uudelleen kohdentamisessa haetaan nuorten saavuttamista lähellä olon ja kuuntelemisen kautta. Aina toiminta ja tekeminen eivät ole ensisijaista, vaan ajan antaminen ja luottamuksen rakentaminen.

Nuorisotyön monipuolistumisen myötä on ohjelmakauden tavoitteena se, että nuorisotyötä tehdään entistä enemmän muualla kuin nuorisotiloissa. Seinätön nuorisotyö ja nuorisotyön jalkauttaminen mm. tapahtumiin ja eri kohteisiin ja haja-asutusalueelle toteutetaan tilanteen ja henkilöresurssin mukaisesti.

2.2. Etsivä nuorisotyö

Wiitaunionin kunnissa on toteutettu etsivää nuorisotyötä vuodesta 2011 alkaen. Tehtävää hoiti yksi etsivä työntekijä vuoteen 2015, jonka jälkeen molemmissa kunnissa on ollut oma etsivä. Etsivä työtoiminta vakinaistettiin Pihtiputaalla vuonna 2016 ja Viitasaarella vuonna 2017.

Etsivän nuorisotyön avulla tukea tarvitsevat nuoret saatetaan niiden palvelujen piiriin, jotka parantavat nuorten ajanhallinnan taitoja ja valmiuksia hakeutua koulutukseen tai työhön ja joilla tuetaan nuoria suuntaamaan elämäänsä. Etsivä nuorisotyö toimii kiinteässä yhteistyössä mm. oppilaitosten, nuorten työpajojen ja sosiaaliviranomaisten kanssa. Etsivä nuorisotyö on lakisääteistä toimintaa (nuorisolaki 1285/2016).

Etsivän nuorisotyön palkkaukseen sekä työnohjaus- ja matkakustannuksiin on saatu harkinnanvaraista valtionapua kaikkina etsivän työn toimintavuosina.

Etsivän nuorisotyön tulokset ovat olleet myönteisiä ja toiminta on osoittautunut kaikin puolin tarpeelliseksi. Tukea tarvitsevien nuorten määrä on kasvanut ja suhdanteinen vaikea talous- ja työllisyystilanne on edellyttänyt erityistä tarvetta nuorten saattamiseksi tarvittavien palvelujen piiriin. Sen vuoksi on huomioitava, että työ on jatkuvaa ja johdonmukaisesti toteutettua.

Etsivässä työssä on rajapintaa kuntien sosiaalipalvelujen kanssa. Sosiaali- ja terveystoimen siirtyessä maakunnalle on tärkeää, että etsivän työn edellyttämät yhteistyöpalvelut säilyvät uudistuksen jälkeenkin.

2.3. Nuorten työpajatoiminta

Nuorten työpajoilla tuetaan elämäntaitoja, sosiaalisia vuorovaikutustaitoja, yhteisöllisyyttä ja tekemällä oppimista. Työpajoilla pääsee harjoittelemaan eri alojen työtehtäviä sekä opettelemaan työelämässä tarvittavia taitoja ja valmiuksia yhdessä muiden kanssa. Pajalla nuorta ohjaa pajaohjaaja.

Nuorten työpajat on tarkoitettu alle 29-vuotiaille, jotka tarvitsevat tukea arjen taidoissaan, tietoa ja kokemusta työstä tai vahvistusta opiskelu- tai työelämävalmiuksiinsa. Nuorten työpajatoiminta auttaa myös löytämään hyvän elämänrytmin ja suunnittelemaan omaa tulevaisuutta. Työpajat tukevat ja ohjaavat nuorta koulutukseen, työelämään ja elämänhallintaan liittyvissä kysymyksissä.

Wiitaunionissa on nuorten työpajat sekä Pihtiputaalla että Viitasaarella. Molemmat toimivat omissa tiloissaan yhden ohjaajan voimin. Työpajat jatkavat tehtävänsä toteuttamista aiempien peruslinjojensa mukaisesti. Työpajatoiminta on vakiinnuttanut asemansa ja sen kautta on saavutettu merkittäviä tuloksia nuorten työllisyyden parantamisessa sekä sosiaalisessa vahvistamisessa.

Työpajatoiminnassa on muodostunut haastavaksi erityistä tukea tarvitsevien nuorten huomioiminen arjen toiminnassa. Asian korjaamiseksi perustetaan syksyllä 2018 molempien työpajayksiköiden yhteyteen matalan kynnyksen toiminnasta vastaava nk. starttipaja. Starttipajalle palkataan ammattitaitoinen ohjaaja, joka vastaa molempien kuntien osalta erityistä tukea tarvitsevien pajanuorten ohjauksesta.

Nuorten työpajan toiminnassa noudatetaan nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamiseksi Wiitaunionin kunnissa laadittua ohjelmaa. Sen mukaisesti työpajoilla on keskeinen rooli nuoren elämänhallinnassa. Alusta lähtien on kiinnitetty huomiota yhteiskuntatakuun velvoitteisiin ja erityisesti verkostotyön mahdollisuuksiin. Moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston tavoitteiden näkökulmasta työpajatoiminnan kehittäminen on keskeinen osa. Tavoitteessa on edistytty ja työpajojen toiminnan pohjaa ja moniulotteisuutta on onnistuttu lisäämään. Tavoitteena on eri toimijoiden saumattomampi yhteistyö ja ennakointi.

Työllistämisen muotoina työpajoilla ovat työvoimaviranomaisen myöntämä palkkatuki, työkokeilu sekä kuntouttava työtoiminta. Kuntouttava työtoiminta on suoraan kuntien sosiaalitoimen rahoittamaa ja sen alaista toimintaa. Sen vuoksi toiminnan jatkuvuus on turvattava tulevan sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä.

Yhteistyössä ammattioppilaitoksen kanssa voidaan toteuttaa myös erilliseen sopimukseen perustuvaa työharjoittelua.

Etsivä nuorisotyö on osoittautunut työpajatoiminnan kannalta toimivaksi ja tehokkaaksi keinoksi ennaltaehkäistä nuorten väliinpuotoamista ja syrjäytymistä. Etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan yhteistyön jatkamista kehitetään edelleen.

Tavoitteena on etsivän työn avulla löytää yhä useampia nuoria ja saattaa heidät työpajatoiminnan piiriin. Samalla kiinnitetään huomiota työpajajakson kestoan, jotta nuori saadaan yhä paremmin hänelle suunnattujen toimenpiteiden tuoman hyödyn kohteeksi. Etsivä työ toteuttaa yhteistyössä työpajan kanssa suunnitelmavuonna nk. matalan kynnyksen toimintaa valmentamalla nuoria, joilla on erityisiä vaikeuksia sijoittumisessaan työhön tai opiskeluun.

Työssäolojakson ja asetettujen tavoitteiden seurantaan varten asetetaan jokaiselle pajalle tulevalle nuorelle henkilökohtainen tavoite- ja seurantasuunnitelma. Niin ikään seurataan nuoren sijoittumista myös pajajakson jälkeen seuraavan kahden vuoden ajan.

Molempien työpajojen tilajärjestelyt on saatu kohtalaisen toimiviksi ja monipuolisiksi. Työskentely- ja ohjausmahdollisuudet sekä puu- että metallialan toimintaan ovat hyvät. Toiminnassa tarvittavien koneiden ja laitteiden ajanmukaisuus sekä käytettävyys turvataan vuosittaisen talousarviomäärärahan puitteissa. Huomio tulee kiinnittää työturvallisuuteen ja perehdyttämiseen.

Nuorten työpajan keskeisiä yhteistyökumppaneita tulevat edelleen olemaan Pohjoisen Keski-Suomen Oppimiskeskus POKE, yläkoulu ja lukio, työvoimahallinto sekä paikalliset yritykset. Tarpeen ja tilanteen mukaan yhteistyötä toteutetaan erilaisten hankkeiden kanssa. Paikallisten yritysten ja työpajojen välistä yhteistyötä lisätään mm. työharjoittelun ja alihankintayhteistyön merkeissä. Em. yhteistyön toteutuksessa vältetään mahdolliset kilpailun vääristymät.

2.4. Monialainen viranomaisyhteistyö

Nuorisolain (9 §) mukaan paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyön yleistä suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten kunnassa on oltava ohjaus- ja palveluverkosto tai muu vastaava yhteistyöryhmä, jonka kohderyhmänä ovat kaikki kunnassa asuvat nuoret. Verkoston tai muun yhteistyöryhmän tulee toimia vuorovaikutuksessa nuorisotalon järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa. Kahdella tai useammalla kunnalla voi olla yhteinen verkosto. Verkosto ei käsittele yksittäistä nuorta koskevia asioita.

Verkoston tai muun vastaavan yhteistyöryhmän tehtävänä on:

- 1) koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi;
- 2) edistää nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista, yhteisiä menettelytapoja nuoren palveluihin ohjaamisessa sekä tiedonvaihdon sujuvuutta;
- 3) edistää yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi.

Wiitaunionissa toimii nuorten ohjaus- ja palveluverkosto Pihtiputaan ja Viitasaaren yhteisenä paikallisten viranomaisten työryhmänä. Verkoston muodostavat nuoriso-, koulu-, sosiaali- ja terveystoimen sekä poliisin ja työvoimahallinnon edustajat. Kokouksiinsa verkosto kutsuu asiantuntijoiksi eri alojen viranomaisia. Verkosto kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.

Nuorten tukemisen ja ajankohtaisiin tilanteisiin puuttumisen kannalta ohjaus- ja palveluverkoston yhteistyöllä on keskeinen merkitys. Välittömällä varhaisella puuttumisella ja toimijoiden vuorovaikutuksella voidaan ennaltaehkäistä mm. nuorten mielenterveysongelmia aiempaa tehokkaammin. Tämä näkyy mm. psykiatrisen sairaanhoidon resurssien lisäämisessä.

2.5. Yhteistyö koulujen kanssa

Keskeisin yhteistyökumppani nuorisotoimen käytännön arjessa on koulutoimi. Nuorisotoimen ja koulutoimen keskinäisen yhteistyön ja vuoropuhelun on oltava sujuvaa nuoren kaikissa elämänvaiheissa. Koulun ja nuorisotyön keskinäistä yhteistyötä pidetään tärkeänä ja sen merkitys todennäköisesti tulee jatkossa kasvamaan. Molemmilla tahoilla on myös olemassa kasvatusvastuu yhdistävänä tekijänä. Keskinäisellä yhteistyöllä voidaan parantaa nuorisotyön saavutettavuutta.

Tulevan sote- ja maakuntauudistuksen myötä nuorisotoimen asema kuntien peruspalveluna korostuu. Toisaalta useiden palvelumuotojen siirtyminen maakuntiin voi aiheuttaa hajaannusta ja toimintahäiriöitä moniammatilliseen palveluketjuun. Erityinen merkitys koulun ja nuorisotoimen yhteistyöllä on kunnan tulevia tehtäviä arvioitaessa. Hyvinvointi ja sivistys tulevat jäämään kuntien perustehtäviksi sote- ja maakuntauudistuksen astuessa voimaan. Kunnallisen nuorisotyön arvostus tulee uudistusten myötä epäilemättä entisestään kasvamaan.

Yhteistyö koulun kanssa voi olla kohdistettua ja liittyä yksittäisiin teemoihin ja tapahtumiin. Myös kansainvälisyyden edistäminen sopii hyvin koulun ja nuorisotoimen yhteisiin hankkeisiin.

Koulun ja nuorisotyön yhteisiä tavoitteita ovat myös nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Yhteisistä työmenetelmistä kuten ryhmäytymisestä lukuvuoden alussa on myönteisiä kokemuksia.

Yhteistyön kannalta on olennaista vastuuhenkilöiden nopea tavoittaminen ja sujuva keskusteluyhteys. Rehtorit, opinto-ohjaajat, koulukuraattorit ja – psykologit ovat tärkeimmät nuorisotoimen yhteyshenkilöt kouluyhteisössä. Laajempia toiminnan linjoja ja resursseja arvioidaan ohjaus- ja palveluverkostossa.

Koulu- ja nuorisotoimen yhteisenä haasteena ohjelmakaudella on akuutin kriisityön toimintamallin kehittäminen. Molemmilla sektoreilla on oltava selkeä kriisisuunnitelma, johon henkilöstö on perehdytetty.

Koulu- ja nuorisotoimi tekevät omilla tahoillaan ammatillista osaamista vaativaa kasvatustyötä. Yhteistyöllä ei voida korvata kummankaan tahon peruspalvelun tai sen osan järjestämistä.

2.6. Yhteistyö vapaan sektorin ja paikallisten seurakuntien kanssa

Järjestöillä ja paikallisilla seurakunnilla on merkittävä osuus nuorisotoimen yhteistyön eri muodoissa. Keskinäisen yhteistyön perinne on vahva vaikka nuorisojärjestöjen ja niissä toimivien aktiivien osuus on vähentynyt vuosien kuluessa. Suunnitelmakaudella onkin syytä huomioida pienenevien ikäluokkien vaikutukset järjestöllisen nuorisotyön sisältöön.

Wiitaunionin kunnat tukevat järjestöjä jakamalla avustuksia sekä antamalla toimitiloja käyttöön vuokratta. Nämä käytännöt pidetään voimassa edelleen nuorisotyöohjelman kaudella. Kunkin vuoden avustusten taso määrittyy käytettävissä olevan määrärahan mukaisesti. Tavoitteeksi suunnitelmakaudelle asetetaan vähintään nykyisen avustustason säilyttäminen. Avustusten jaon periaatteissa otetaan huomioon järjestön toiminnan kehittyminen paikallisesti, toiminnan laajuus, vaikuttavuus, laadukkuus sekä avustuksen tarve. Perusteina voivat olla mm. ohjaajien kouluttaminen, toiminnan monimuotoisuuden lisääminen ja jäsenpohjan laajentaminen.

Järjestötoiminnan kautta voidaan toteuttaa paikallista nuorisotoimintaa myös ostopalveluna, josta esimerkkinä 4H-yhdistyksen ja kuntien väliset sopimukset toiminnan järjestämisestä. Vastaavaa yhteistyötä jatketaan ja järjestöissä olevaa asiantuntemusta hyödynnetään kulloisenkin tilanteen sallimin tavoin. Yhteistyötä voidaan toteuttaa myös solmimalla erimuotoisia kumppanuussopimuksia.

Järjestötoiminta on lähtökohdiltaan kutsumuksellista ja aatteellista. Sen lisäksi on tärkeää, että huomioidaan erilaiset vapaat toimijat ja työryhmät, jotka muodostuvat jonkin harrastuksen yhteyteen, kuten skeittaus ja bänditoiminta. Tässä yhteydessä tarvitaan myös muuta kuin taloudellista tukea mm. harrastusolosuhteiden kohentamiseen. Wiitaunionin kuntien nuorisojärjestöjen toiveissa on keskinäisen yhteistyön syventäminen kuntien kanssa. Yhteistyössä on kuntien puolesta nuorisotoimen lisäksi merkittävä osa koulutoimella. Jatkossa yhteistyötä voidaan parantaa säännöllisillä järjestötapaamisilla sekä tapahtumien järjestämisen yhteydessä.

Nuorisojärjestöjen toiveena on myös tiedonkulun parantaminen. Tiedonkulun ongelmia voidaan jatkossa poistaa hyödyntämällä paremmin mm. sosiaalista mediaa.

Nuorten parissa työtä tekeviä järjestöjä on nuorisojärjestöjen ohella muitakin. Esimerkkinä urheiluseurat, jotka tekevät tahoillaan vaikuttavaa nuorisotyötä, jota kunnat tukevat.

Paikalliset seurakunnat ovat olleet keskeisellä sijalla yhteistyössä. Kumppanuuteen perustuvat asiantuntijuus, tilaresurssit ja tapahtumat tuovat paikalliseen nuorisotyöhön monipuolisuutta ja uusia muotoja.

3. NUORTEN OSALLISUUS, KUULEMINEN JA VAIKUTTAMISMAHDOLLISUUDET

Kuntalain 26 § mukaan kuntien on asetettava nuorisovaltuusto tai muu nuorista koostuva vaikuttajaryhmä nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Nuorisovaltuustoille on annettava mahdollisuus vaikuttaa kaikkien kunnan toimialojen suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan.

Nuorisovaltuustot edustavat nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Nuorisovaltuustojen tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja.

Nuorisovaltuustojen tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Lisäksi ne edistävät vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä ja ottavat nuoret aidosti mukaan yhteiseen päätöksentekoprosessiin. Nuorisovaltuustot myös järjestävät erilaisia tapahtumia, kampanjoita ja tempauksia.

Nuorisovaltuustojen toimikausi on yleensä yksi vuosi, mutta toimikausi voi myös kestää kaksi vuotta. Nuorisovaltuustot valitaan joko vaaleilla tai koulujen oppilaskuntien jäsenistä. Myös vapaaehtoisuuden pohjalta muodostuva kokoonpano on mahdollinen.

Nuorisovaltuustot ovat jatkossa kunnanhallituksen asettamia vaikuttamistoimielimiä. Nuorisovaltuuston sijainti Wiitaunionin organisaatiossa on sivistys-/nuorisotoimen alla. Sivistyslautakunnassa nuorisovaltuustojen puheenjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Sivistyslautakunnassa käsittelyyn tulevat nuoria koskevat asiat saatetaan nuorille tiedoksi nuorisotyöntekijän toimesta. Kuntalain mukaan kunnan on huolehdittava nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä eli esimerkiksi kokousjärjestelyistä ja ohjaamisesta.

Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja aloitteellisuuden lisääminen ovat suunnitelmakauden keskeisiä tavoitteita. Nuorisovaltuuston merkitys on tässä toiminnassa olennaisen tärkeä.

4. NUORTEN PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA, RESURSSIT JA ARVIOINTI

Wiitaunionin perussopimus edellyttää, että palvelutuotanto toteutetaan kuntien välisenä yhteistyönä. Nuorisotyön järjestelyjen osalta tämä tarkoittaa yhteistä hallintoa osana sivistystoimea.

Kunnat rahoittavat omat nuorisotoimesta aiheutuvat kustannukset itsenäisesti. Lisäksi harkinnanvaraista valtionavustusta haetaan etsivän työn ja nuorten työpajatoiminnan ohjauksen palkkauskustannuksiin.

Nuorten työpajan palkkauskustannuksiin nuorten osalta haetaan työvoimahallinnon palkkatukea kulloinkin voimassa olevien tukiperusteiden mukaisesti.

Haettavissa oleva hankerahoitus mahdollistaa erillisprojektien käynnistämisen. Rahoituksen saamiseksi harjoitetaan laaja-alaista yhteistyötä eri tahojen kanssa. Hankerahoituksen mahdollisuudet on syytä hyödyntää mm. nuorten osallisuuden lisäämiseen tähtäävissä hankkeissa.

Lähtökohtana on, että kullakin nuorisotoimen vastuusektorilla säilyy nykyinen ohjausresurssi. Tilannetta arvioidaan vuosittain talous- ja toimintasuunnittelun yhteydessä.

Henkilöresursseihin vaikuttavat mm. mahdolliset panostukset nuorten neuvonta- ja ohjauspalveluihin.

Digitaaliset palvelut ja verkkonuorisotyö ovat ajanmukaisia nuoriin yhdistettäviä resurssitarpeita. Näiden työmuotojen järjestelyt huomioidaan tarvittaessa nuorisotyöntekijöiden mahdollisen erityisosaamisen myötä.

Arviointi huomioidaan toiminnan kehittämisessä sekä laadun että talouden näkökulmasta. Toimintaa arvioidaan vuosittain kuntien tilinpäätöksen toiminnallisen osuuden arvioinnin yhteydessä. Myös kunnilta tukea saavien järjestöjen toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan avustusten hakuprosessien yhteydessä. Toisaalta arviointi tulee olla reaaliaikaista ja jatkuvaa, jolloin hyödyllisiä ovat erilaiset palautekanavat ja sosiaalinen media sekä kiinteä yhteistyö nuorisovaltuustojen kanssa.

Arvioinnissa voidaan käyttää myös muiden viranomaisten tekemiä arviointeja. Osana arviointia hyödynnetään laaja, valtuustokausittain tehtävä hyvinvointikertomus.

Aluehallintovirastot arvioivat säännöllisesti kuntien peruspalveluita. Nuorisotoimen osalta kysytään mm. nuorten osallisuus- ja kuulemisjärjestelmistä sekä etsivän työstä ja nuorten työpajatoiminnasta.